

DIDAKTICKÉ ZÁSADY EDUKAČNÍHO PROCESU

Beharková Natália

DIDAKTICKÉ ZÁSADY EDUKAČNÍHO PROCESU

- ❖ názornosti
- ❖ spojení teorie s praxí
- ❖ vědeckosti
- ❖ přiměřenosti
- ❖ aktuálnosti
- ❖ zpětné vazby
- ❖ uvědomělosti a aktivity
- ❖ individuálního přístupu
- ❖ soustavnosti
- ❖ trvalosti
- ❖ kulturního kontextu

ZÁSADA NÁZORNOSTI

...“Proto budiž zlatým pravidlem, aby všechno bylo předváděno všem smyslům, kolika možno, totiž věci viditelné zraku, slyšitelné sluchu ... a může-li být něco vnímáno více smysly, budiž předváděno více smyslům“.

Propojení všech smyslů (zrakový, sluchový, čichový, chuťový, hmatový či pohybový)

➤ volba vhodných metod a forem výuky i didaktických pomůcek

- usnadní edukantovi proces

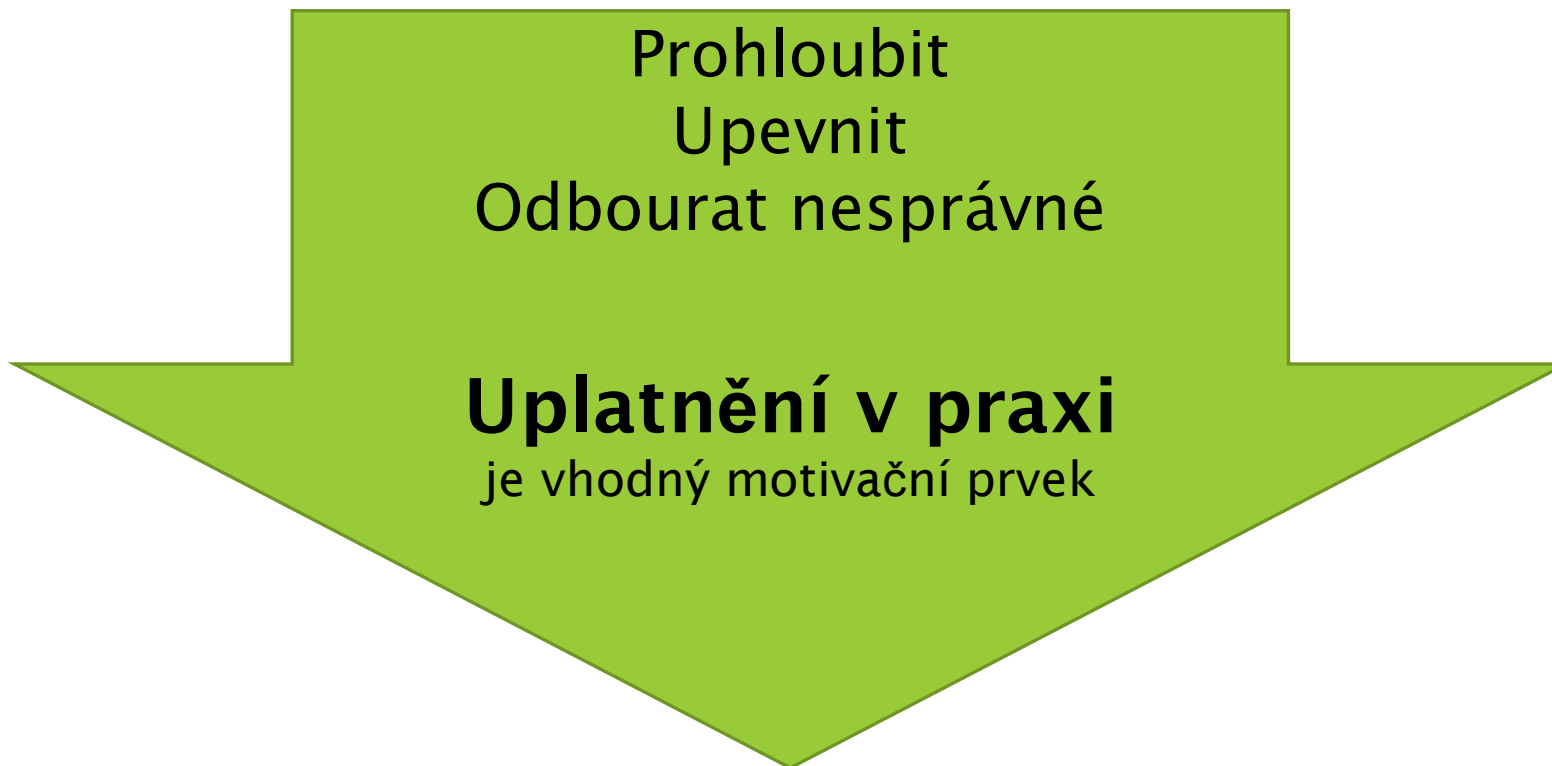
*Co slyším, to zapomenu.
Co vidím, si pamatuji.
Co si vyzkouším, tomu rozumím.*

Konfucius

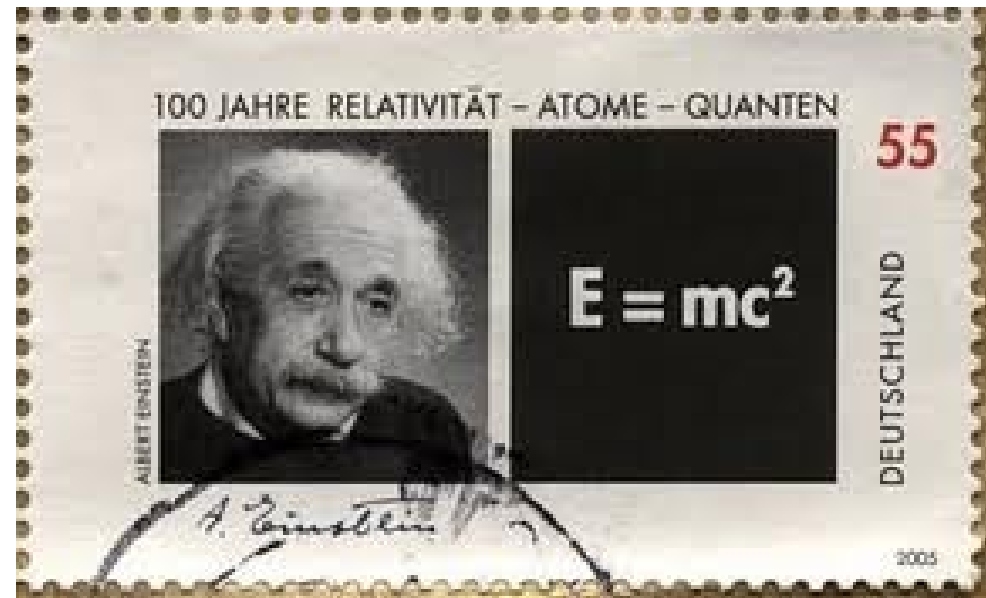

ZÁSADA SPOJENÍ TEORIE S PRAXÍ (APLIKABILITY)

- ✓ edukant již má určité vědomosti, dovednosti, zkušenosti, postoje (edukátor na základě posouzení zná jejich úroveň)

ZÁSADA VĚDECKOSTI

- ✓ respektovat nové poznatky, EBM/EBN/EBP – potřeba celoživotního vzdělávání ZP
- ✓ odborné poznatky sdělit srozumitelným způsobem pro laika

ZÁSADA PŘIMĚŘENOSTI

rozsah, obsah a obtížnost učiva
+
zvolené metody a formy edukace
v souladu

s vědomostmi, schopnostmi a zdravotním stavem
edukanta

- ✓ individuální přístup, holistické pojetí
- ✓ od jednoduššího ke složitějšímu

ZÁSADA AKTUÁLNOSTI

Posouzení

sběr informací

Identifikace edukačních potřeb

Doplnění, korekce

vědomosti, dovednosti, zkušenosti, návyků, postoje
v prospěch zdraví a jeho upevnění, zlepšení Q života

ZÁSADA ZPĚTNÉ VAZBY

Edukátor získá: informace o postupu edukanta k stanovenému edukačnímu cíli,

kvalitě výuky a její výsledcích,

detekuje: chyby (*přirozená část procesu učení*), vysvětlí, kde se chyba stala a dle potřeby znovu provede úkol a stanoveného

Ověření zda předkládaná fakta chápe, rozumí jim, pamatuje si je a umí je uplatnit při praktických činnostech

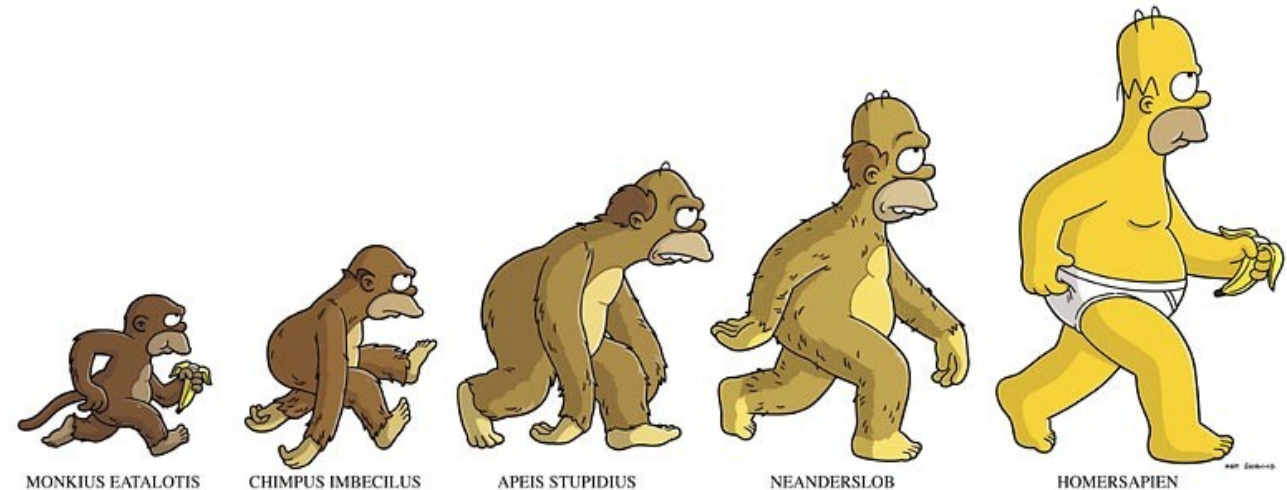
ZÁSADA UVĚDOMĚLOSTI A AKTIVITY

= požadavek, aby edukant cítil vlastní potřebu aktivně se zapojit do edukace

- Vychází z teorií motivace
- ✓ motivace edukanta (vnitřní a vnější)
- ✓ prostor a příležitost být aktivním (samostatní úkol, diskuse, rozhovor...)
- ✓ participace v edukačním procesu
- ✓ zpětná vazba – kontrola výsledků své práce

ZÁSADA INDIVIDUÁLNÍHO PŘÍSTUPU

- ✓ zdravotní stav (akutní/chronická nemoc; bolest; zdraví)
- ✓ psychický stav (emocionální stav, obava, strach, úzkost)
- ✓ individuální potřeby
- ✓ osobní zkušenosti
- ✓ osobnost
- ✓ zvláštnosti/specifika sociálního prostředí
- ✓ kulturní kontext (odlišnosti, specifika)

ZÁSADA SOUSTAVNOSTI

- ✓ uspořádání učiva do logických a na sebe navazujících celků
- ✓ rozlišení – hlavních (podstatných částí) a vedlejších (doplňkových) východisek učiva; znalost a pochopení vztahu mezi nimi

Na úvod - obeznámit s cílem a obsahem učiva

V průběhu a na konci Ed.
- prostor pro dotazování;
- ověření, zda bylo učivo pochopené
Závěrečné shrnutí nejpodstatnějšího

ZÁSADA TRVALOSTI

Uchování v dlouhodobé paměti, vybavení si osvojených poznatků s odstupem času

Potřeba – motivace, aktivního přístupu, opakování a procvičování...

ZÁSADA EMOCIONÁLNOSTI

- ✓ nejsme stroje
- ✓ edukátor a edukant = vzájemně se ovlivňují i v emocionální sféře

❖ vyučování probíhá lépe v pozitivní atmosféře

❖ Edukátor = nejen zdroj znalostí, ale také důvěrník a rádce

ZÁSADA KULTURNÍHO KONTEXTU

- ✓ kulturní kompetence ZP
- ✓ respekt specifických zvláštností kultur, etnik, náboženství, komunit, skupin, pohlaví, věku

LITERATURA:

- ❑ Juřeníková, P., *Zásady edukace v ošetrovatelské praxi* Praha: Grada, 2010 ISBN 978-80-247-2171-2
- ❑ Petlák, E., *Všeobecná didaktika*, Bratislava: Iris, 2004, s. 270 ISBN 8089018645
- ❑ Průcha Jan *Pedagogická encyklopedie*, Praha: Portál, 2009, s. 936, ISBN 978-80-7367-546-2.
- ❑ Průcha, J. *Moderní pedagogika*, 5. aktualiz. a doplněné vydání, Praha: Portál, 2013, ISBN 978-80-262-0456-5.